

форма подачи способствует повышению интереса к изучаемым темам и улучшению усвоения знаний. Вторым важным преимуществом является мобильность и доступность ЭОР: обучающийся может использовать их в любое время и в любом месте, при наличии электронного устройства и интернета. Это особенно актуально в условиях дистанционного и смешанного обучения, когда необходимость гибкого доступа к материалам становится ключевым фактором эффективности образовательного процесса.

Кроме того, электронные ресурсы легко обновляются, что обеспечивает их актуальность и соответствие современным научным достижениям. В отличие от печатных изданий, требующих переиздания, ЭОР могут быстро адаптироваться к изменениям в учебных программах и образовательных стандартах. Однако, несмотря на очевидные преимущества, важно учитывать и определённые ограничения: необходимость технического оборудования, стабильного интернет-соединения и базовых цифровых навыков у преподавателей и студентов. Тем не менее, развитие цифровой инфраструктуры и повышение уровня ИКТ-компетенций постепенно снижают эти барьеры [9].

Таким образом, электронные образовательные ресурсы не только дополняют, но во многих случаях превосходят традиционные печатные учебники, предоставляя более широкие возможности для эффективного, гибкого и индивидуализированного обучения. Их интеграция в образовательный процесс является важным направлением модернизации образования и отвечает требованиям цифровой эпохи.

Список литературы

1. Ergashev U.E. (2020). Теория и методы анализа интеллектуальной информации. Архив Научных Публикаций JSPI.
2. Ибрагимов З.З., & Ибрагимова Н.А. Проблемы безопасности в облачных вычислениях и мобильных цифровых платформах.
3. Ergashev U.E. (2020). Инновацион ривожланишда ахборот технологияси ва рақамли иқтисодиёт: Эргашев У., Умаров Х., Пардаев Ш. Архив Научных Публикаций JSPI.
4. Ибрагимов, З. З., & Ибрагимова, Н. А. Повышение информационной надежности системы управления движением робота.
5. Ergashev U.E. (2020). Педагоглар малакасини оширишда мультимедиа воситаларидан фойдаланиш: У Эргашев, С Усмонов. Архив Научных Публикаций JSPI.
6. Ибрагимова Н.А., & Ибрагимов З.З. (2021). Платформа moodle–необходимый инструмент для преподавателей. Academic research in educational sciences, 2(CSPI conference 1), 572-575.
7. Умаров Бобуржон Килич Угли, & Хамзаев Акбархон Илаш Угли (2022). Кинетика магнетосопротивления кремния с магнитными анокластерами. Universum: te
8. Ибрагимов З.З., & Ибрагимова Н.А. Безопасность информационной системы.
9. Ergashev U.E. (2020). Мактаб информатика дарсларида лойиха методидан фойдаларишнинг ахамияти: У Эргашев, А Муминов. Архив Научных Публикаций JSPI.

TA'LIM XIZMATLARINI KO'RSATISHDA INNOVATSION-TA'LIM TIZIMI VA BITIRUVCHILARNING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH

Qodirov Javohir Shavkatovich

Jizzax shahridagi QFU filiali Bosh buxgalter o'rinbosari
javohir2858@gmail.com

Annotatsiya: Mazkur maqolada ta'lim xizmatlari ko'rsatishda innovatsion-ta'lim tizimi, uni rivojlantirishning innovatsion jihatlari, rivojlantirish va baholash jarayonida yuzaga keladigan ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar o'rganilgan. Shuningdek, maqolada talim xizmatlari bozorida oliy talim muassasalari raqobatbardoshligini oshirish omillarini aniqlashtirish, raqobatbardoshligini baholash uslubiyatini takomillashtirish, talim, fan va ishlab chiqarish integratsiyasini mustahkamlash va talim xizmatlari sifatini oshirishning ilmiy-uslubiy asoslarini bo'yicha amaliy tavsiya va takliflar tadqiq qilingan.

Kalit so'zlar: ta'lim, innovatsion-ta'lim tarmog'i, innovatsion fikrlash, ilmiy-tadqiqot, ta'lim jarayoni, mehnat bozorini tartibga solish.

ИННОВАЦИОННО-ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ СИСТЕМА И ПОВЫШЕНИЕ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ВЫПУСКНИКОВ ПРИ ОКАЗАНИИ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УСЛУГ

Кадыров Джавахир Шавкатович

Филиал КФУ в г.Джизак, заместитель главного бухгалтера
javohir2858@gmail.com

Аннотация: В данной статье исследуются инновационно-образовательная система в предоставлении образовательных услуг, инновационные аспекты ее развития, социально-экономические отношения, возникающие в процессе развития и оценки. В статье также рассмотрены практические рекомендации и предложения по уточнению факторов повышения конкурентоспособности высших учебных заведений на рынке образовательных услуг, совершенствованию методики оценки конкурентоспособности, укреплению интеграции образования, науки и производства, научно-методическим основам повышения качества образовательных услуг.

Ключевые слова: образование, инновационно-образовательная сеть, инновационное мышление, НИОКР, образовательный процесс, регулирование рынка труда.

INNOVATIVE EDUCATIONAL SYSTEM AND INCREASING THE COMPETITIVENESS OF GRADUATES IN THE PROVISION OF EDUCATIONAL SERVICES

Kodirov Javokhir Shavkatovich

KFU branch in Jizzakh, Deputy Chief Accountant
javohir2858@gmail.com

Annotation: This article examines innovative educational systems in the provision of education services, the innovative aspects of their development, socioeconomic relations arising from the process of development and assessment. It also discusses practical recommendations and proposals for clarifying factors that increase the competitiveness of higher educational institutions in the education market, improving methods for assessing competitiveness, strengthening integration of education, science, and industry, and scientific and methodological bases for improving the quality of education.

Keywords: education, innovations, educational networks, innovative thinking, research and development, educational process, regulation of the labor market.

Jahon tajribasining ko'rsatishicha, yangi iqtisodiyotni barpo etishning asosiy mexanizmi bo'lib fundamental va amaliy ilmiy-tadqiqot natijalarini tijoratlashtirish uchun qulay sharoitlarni ta'minlovchi milliy innovatsion tizimni shakllantirish hisoblanadi. Iqtisodiy rivojlanishning innovatsion turi bevosita ilmiy-texnikaviy salohiyatning o'sishi, turli sohalarga investitsiyalarning keng ko'lamda jalb qilinishi bilan tavsiflanadi, innovatsion faoliyat esa korxonalar soni va quvvatining oshishiga olib keladi.

Xalqaro universitetlar reytingi bo'yicha ma'lumotlarga ko'ra, "Hozirgi vaqtda xalqaro talim xizmatlari bozorining hajmi 100 mlrd. AQSh dollaridan ko'proqni tashkil etib, shundan 50-70 mlrd. AQSh dollari oliy talim muassasalari hissasiga to'g'ri kelmoqda".[3]

Zamonaviy sharoitlarda innovatsion-ta'lim tarmog'ini rivojlantirish asosida ta'lim sifati va talim muassasalari reytingini oshirish orqali ularning raqobatbardoshligini taminlash dolzarb muammolardan biri sifatida qaralmoqda.

Mamlakatimizda oliy ta'lim tizimini tubdan takomillashtirish, kadrlar tayyorlash mazmunini zamonaviy talablar asosida tubdan qayta ko'rib chiqish, raqobatbardosh oliy ma'lumotli mutaxassislar tayyorlash hamda sohani jahon standartlari darajasida rivojlantirishda oliy ta'lim tizimida innovatsion faoliyatni boshqarishni takomillashtirishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Bu borada asosiy bilim sohalari bo'yicha milliy tizimini yaratish, jahonning ta'lim resurslariga kirish va bu infrastrukturani takomillashtirish, o'quv yurtlarini moddiy-texnika bazasini va tarmoqli infratuzilmani rivojlantirish muammolari oliy ta'lim tizimida ustuvor vazifalardan bo'lib, oliy ta'lim, fan va ishlab chiqarishning integratsiyalashgan innovatsion hamkorligini ta'minlovchi mexanizmi ishlab chiqish nuqtai-nazaridan tadqiqot ishining dolzarbligini yanada oshiradi.

Yangi O'zbekiston iqtisodiyotida amalga oshirilayotgan tub islohotlar natijasida milliy innovatsion tizimni shakllantirish va ta'limning uzviyligini muvaffaqiyatli amalga oshirishga alohida e'tibor qaratilmoqda. 2022-2026-yillarga mo'ljallangan yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasida "ilmiy-

tadqiqot va innovatsiya faoliyatini rag'batlantirish, ilmiy va innovatsiya yutuqlarini amaliyotga joriy etishning samarali mexanizmlarini yaratish",[1] O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish kontsepsiyasida "Ijtimoiy soha va iqtisodiyot tarmoqlarining barqaror rivojlanishiga munosib hissa qo'shadigan, mehnat bozorida o'z o'rnini topa oladigan yuqori malakali kadrlar tayyorlash tizimini yo'lga qo'yish"[2] borasida ustuvor vazifalar belgilangan.

Oliy ta'lim muassasalarining mamlakat iqtisodiyotini modernizatsiya qilish jarayoniga ta'siri yo'nalishlari, ularda olib borilayotgan tadqiqot natijalari asosida intellektual mulk ob'ektlarini faollashtirish, bitiruvchilarning innovatsion vakolatlarini rivojlantirish, milliy innovatsion faoliyat infratuzilmasini shakllantirish kabi asosiy yo'nalishlarda ko'rsatib berildi. "Yangi ta'lim tizimi rivojlanishini boshqarishning xususiyatlari quyidagilarda yaqqol namoyon bo'ladi. Birinchidan, hozirgi ijtimoiy rivojlanishida ta'limning egallagan o'rni ayni ijtimoiy hayotning barcha boshqa sohalari: iqtisodiyot, siyosat, moddiy ishlab chiqarish hamda ma'naviy hayot sohalari bilan nihoyat darajada chirmashib ketgan inson faoliyatining eng keng va muhim sohalaridan biriga aylanib borayotganligi bilan belgilanadi. Ikkinchidan, hozirgi ta'lim tizimini boshqarish xususiyatlari keyingi o'n yillarda ta'lim sohasi boshdan kechirayotgan holat bilan, ya'ni keskin inqirozli hodisalar va inqirozdan qutilish yo'llarini izlashlar bilan bir yo'la kechadigan eksponensial kengayish holati bilan prinsipial ravishda belgilanadi. Ushbu izlanishlar ham nazariy, ham amaliy tusga ega, ularning jarayonida yangi ta'lim tizimining asosiy xususiyatlari namoyon bo'ladi.

Global va milliy darajadagi ijtimoiy-iqtisodiy omillar ta'siri natijasida OTM boshqaruv tizimida transformatsion jarayonlar kuchayib bormoqda. Ushbu transformatsion jarayonlar faqat boshqaruv tizimi bilan cheklanmasdan, OTMlarning barcha funksional faoliyat yo'nalishlarini qamrab olayotganligini e'tiborga oladigan bo'lsak, bugungi kunda OTMlar faoliyatini tashkil etish modellarida jiddiy o'zgarishlar yuz bermoqda, degan xulosaga kelish mumkin.

1-jadval

Ta'lim tizimining milliy va xalqaro darajadagi raqobatbardoshligida bitiruvchilar sifat tayyorgarligini baholovchi ko'rsatkichlar tizimi

OTM raqobatbardoshligini baholovchi integral ko'rsatkichlar guruhi	OTM raqobatbardoshligini baholovchi xususiy ko'rsatkichlarning tavsiflanishi
Xalqaro doiradagi ilm-fan sohasida ko'rsatkichlar	Xalqaro doirada Skopus ma'lumotlariga asosan, TOP-25 % ga kiritilgan nashrlar soni
	Oliy ta'lim muassasining iqtiboslari bo'yicha TOP-25 %dagi iqtiboslik
	Xalqaro darajada tan olingan Web of Science, Scopus bazalarida keltirilgan har bir professor-o'qituvchilarga to'g'ri keladigan nashrlar soni
Ta'lim tizimida davlat grantlari va bitiruvchilar bilan ishlash	Davlat granti asosida bakalavriat ta'lim yo'nalishiga o'qishga qabul qilinganlarning o'rtacha bali
	Davlat granti asosida magistratura mutaxassisligi bo'yicha magistrant, doktorantlarning o'rtacha ulushi
	Oliy ta'lim muassasida tahsil olgan xorijiy talabalar salmog'i
Oliy ta'lim muassasida kadrlar siyosatining samaradorlik ko'rsatkichi	Oliy ta'lim muassasida xorijiy ilmiy-pedagogik kadrlarning ulushi
	Faoliyat yuritayotgan jami pedagoglar salmog'i tarkibida ilmiy-pedagogik xodimlarning ulushi darajasi
	Jami pedagoglar tarkibida milliy sertifikat va IELTSga ega bo'lgan professor-o'qituvchilarning salmog'i
OTMning xalqaro darajada tan olinishini belgilovchi ko'rsatkichlar	Academic Ranking of World Universities darajasidagi reytingda OTMning holati.
	The Times Higher Education World University Rankings xalqaro darajasida OTMning egallagan reytingi.
	Oliy ta'limda tahsil olayotgan xorijiy talabalar salmog'i, ulushi
Oliy ta'lim muassasining ta'lim faoliyatiga tegishli ko'rsatkichlar	Kunduzgi ta'lim shaklida tahsil olayotgan bakalavrlar va magistrnlarning umumiy soni
	OTMda sirtqi ta'lim shakli bo'yicha bakalavrlar va magistrnlarning umumiy soni
	OTMda tayanch doktoronturada tahsil oluvchilarning salmog'i

	Ta'lim yo'nalishlari bo'yicha I kursga kirgan talabalarning o'rtacha balli
OTMning ilmiy-tadqiqot yo'nalishi bo'yicha faoliyat ko'rsatkichlari	"Web of Science" xalqaro ma'lumotlar bazasida iqtiboslar holati (har 100 ta ilmiy pedagogik xodimga nisbatan)

Bizning fikrimizcha hududlarni rivojlantirishning oliy malakali kadrlar bilan bog'liq jihatlariga, muhim tavsiyalarga alohida e'tibor qaratishni lozim va bu quyidagilardan iborat:

1. Hududlarning iqtisodiy va mehnat potensialiga mos kadrlarga bo'lgan ehtiyojlarini aniqlash tizimini joriy etish lozim.

2. Erkin iqtisodiy xududlarda xorijiy ta'limning barcha bo'g'inlarini ochishga ruxsat berish va shu asosda ta'limni raqobatdoshligini ta'minlashning mahalliy muhitini shakllantirish lozim (ya'ni, maktabgacha ta'lim, maktab ta'limi, o'rta ta'lim va oliy ta'lim bo'yicha xorijiy ta'lim muassasalari faoliyatini yo'lga qo'yish va ularga ruxsatnomalar berish).

3. Oliy ta'limning MDH davlatlari yoki Shanxay hamkorlik tashkilotlari uchun bosqichma bosqich yagona ta'lim kelishuvlariga o'tish orqali hududiy imkoniyatlarni oshirish lozim.

4. Oliy ta'limning xususiy bo'g'inlarini tashkil etish va ularda ta'lim sifatini nazorat qilishning muhim normalarini belgilash.

5. Oliy ta'lim bitiruvchilarining hududlar bo'yicha mehnat taqsimoti bilan shug'ullanuvchi maxsus vakolatli jamoat fondlarini tashkil etish.

6. Fan, ta'lim va ishlab chiqarish integratsiyasini jadallashtirish yuzasidan xududlarda maxsus fondlarni tashkil yetish va ularning mablag'larini shakllantirishni tartiblarini belgilash.

7. Oliy ta'limni pedagog qadrlarini tayyorlash, qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirishning masofaviy, virtual shakllari yuzasidan xududiy markazlar faoliyatini yo'lga qo'yish.

8. Oliy ta'limning barcha pedagog xodimlarini ishlab chiqarish ob'ektlari bo'yicha bandligini yo'lga qo'yish orqali ularning amaliy ko'nikmalarini oshirishga muhim e'tibor qaratish.

9. Hududlarda ishlab chiqarish infratuzilmasini mutanosib rivojlantirishda barcha bo'g'inlar uygunligiga muhim e'tibor qaratish lozim.

10. Hududlarni iqtisodiy rivojlanishining muhim indikatorlariga ta'limga oid ko'rsatkichlarni kiritish va ularning har yilga ko'rsatkichlarini baholash va rasmiy e'lon qilish lozim.

Adabiyotlar ro'yxati

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi "2022-2026-yillarga mo'ljallangan yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-son Farmoni.

2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktabrdagi "O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi to'g'risida"gi PQ-5847-son Qarori.

3. Qodirov J.Sh. Ta'lim xizmatlarini rivojlantirishda innovatsioning ўrni va ta'lim sifatiga ta'siri // Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifati va samaradorligini oshirish istiqbollari. Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materillari to'plami. Toshkent gumanitar fanlar universiteti, 2025. 618-620-betlar.

4. Kodirov J.Sh. Determinants of Innovative Development in Higher Education Institutions / Determinants of Innovative Development in Higher Education Institutions. *American Journal of Economics and Business Management*, 8(9), (2025). -P. 4570-4577.

ВЛИЯНИЕ ЧИСЛА СЛОЁВ И ИХ ОРИЕНТАЦИИ НА СОБСТВЕННЫЕ ЧАСТОТЫ КОЛЕБАНИЙ КОМПОЗИТНЫХ ПЛАСТИН

Ташмуродов Д.И.

Магистрант Национальный университет Узбекистана Джизакский филиал
tashmurodovdilmurod@gmail.com

Мирзакабилов Н.Х.

Кандидат технических наук, доцент Национальный университет
Узбекистана Джизакский филиал
nmirzakabilov@mail.ru

Мирзакабилов Б.Н.

Кандидат физико-математических наук, старший преподаватель,
Ташкентский химико-технологический институт (ТХТИ)
bmirzakabilov@inbox.ru